TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Sinh viên đi làm thêm có phải đóng bảo hiểm y tế lần hai?

08:17 02/04/2026

Nhiều sinh viên tại Hà Nội đang thắc mắc về việc đã đóng bảo hiểm y tế tại trường học nhưng khi đi làm thêm vẫn bị yêu cầu đóng bổ sung tại nơi làm việc, đồng thời lo ngại về tình trạng doanh nghiệp dùng tiền lương để ép buộc thực hiện nghĩa vụ bảo hiểm.

Sinh viên ký hợp đồng lao động nếu thuộc đối tượng tham gia BHXH bắt buộc, thì cũng thuộc đối tượng tham gia BHYT bắt buộc

Trường hợp của sinh viên Thu Phương tại Hà Nội đi làm bán thời gian tại một siêu thị và có ký hợp đồng lao động đang gây nhiều tranh luận về quyền lợi bảo hiểm. Khi chuẩn bị nghỉ việc, phía siêu thị yêu cầu nữ sinh phải đóng bổ sung tiền bảo hiểm y tế (BHYT) cho thời gian làm việc với lý do thẻ BHYT tại trường sẽ bị khóa và đe dọa không trả lương nếu không hoàn thành khoản đóng này.

Giải đáp về vấn đề này, Bảo hiểm xã hội thành phố Hà Nội căn cứ theo quy định tại Điều 1 Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật BHYT năm 2024. Theo đó, người lao động làm việc theo hợp đồng từ đủ 1 tháng trở lên, bao gồm cả trường hợp làm việc không trọn thời gian có mức lương bằng hoặc cao hơn mức đóng bảo hiểm xã hội bắt buộc thấp nhất, đều thuộc diện tham gia BHYT bắt buộc.

Cũng theo Luật BHYT sửa đổi năm 2024, trong trường hợp một người đồng thời thuộc nhiều đối tượng tham gia khác nhau thì sẽ đóng theo đối tượng đầu tiên được xác định theo thứ tự ưu tiên. Thứ tự này ưu tiên hàng đầu cho nhóm do người lao động và người sử dụng lao động đóng, sau đó mới đến các nhóm do ngân sách Nhà nước đóng hoặc hỗ trợ như đối tượng sinh viên.

Vì vậy, khi sinh viên đã ký hợp đồng lao động và thuộc diện đóng bảo hiểm xã hội bắt buộc thì nghĩa vụ đóng BHYT tại nơi làm việc sẽ được ưu tiên thực hiện thay cho thẻ BHYT tại trường học. Nếu phía siêu thị chưa khấu trừ khoản tiền này vào lương hằng tháng của Thu Phương, nữ sinh có trách nhiệm đóng bổ sung phần nghĩa vụ của mình với tỷ lệ 1,5% mức lương mỗi tháng.

Liên quan đến việc doanh nghiệp đe dọa "giữ lương" để ép đóng bảo hiểm, đây là hành vi trái với quy định của pháp luật lao động. Theo Điều 94 Bộ luật Lao động 2019, người sử dụng lao động không được dùng việc trả lương để cưỡng ép người lao động thực hiện các nghĩa vụ khác không có trong hợp đồng hoặc trái luật. Tiền lương là quyền lợi hợp pháp cho công sức người lao động đã bỏ ra và phía siêu thị phải có trách nhiệm thanh toán đầy đủ khi chấm dứt hợp đồng lao động.

Để bảo vệ quyền lợi chính đáng, sinh viên cần nắm rõ quy định về thứ tự đóng bảo hiểm để thực hiện đúng nghĩa vụ, đồng thời có quyền khiếu nại nếu doanh nghiệp có hành vi giữ lương trái phép. Việc hiểu đúng luật sẽ giúp người lao động trẻ tránh được những rắc rối không đáng có khi tham gia thị trường lao động bán thời gian.

Tâm An